

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 המבוארים לעיל אם באופן של 'אור חוזר' - ברור הפסולת
 2 מתוך האוכל, או באופן של 'אור ישר' - ברור האוכל
 3 מתוך הפסולת. ולכן נאמר כאן לא רק "יעקב" סתם, שגם זו ירידה
 4 לבחינת 'עקב', אלא נאמר 'עפר יעקב', כי ההתעסקות עם ענני
 5 העפר, לברר את התמרייות
 6 והפסולת כו', שיכת
 7 למדרגות התפתחות
 8 שבנשמה שנקראות בשם
 9 'יעקב'. וגם בדרגת 'עפר
 10 יעקב' נאמר 'מי מנה', ומצד
 11 שני, למרות שמדובר בדרגה נמוכה,
 12 גם כאן הפסוק אומר 'מי מנה'. במובן
 13 של מי יוכל למנות שזהו למעלה
 14 מ'מספר', דכיון שהעבודה
 15 לברר את ענני העפר ולהלות
 16 את החומריות של העולם הזה לקדושה
 17 היא על-ידי התורה ומצותיה שהם למעלה
 18 שהם למעלה מהגבלה, כמו
 19 שכתוב⁷³ רחבה מצותך
 20 מאד, והביטוי 'מאד' מורה על בלי-
 21 גבול הרי זה פועל גם למטה
 22 ב'עפר יעקב' שיהיה באופן
 23 ד'מי מנה', למעלה
 24 מ'מספר' וכפי שהוא בתחילת
 25 המאמר, שיש כאן אהרה של בלי-גבול
 26 בתוך הגבול (על-דרך המבואר על
 27 הפסוק "והיה מספר בני ישראל כחול
 28 הים (עפר) אשר לא ימד ולא יספר"
 29 שהחיבור בין "מספר" ו"לא יספר"
 30 מלמד על החדרת הבלתי-גבול בתוך
 31 הגבול עצמו.
 32 ובהו יובן גם מה שכתוב
 33 במדרש⁷⁴ על הפסוק⁷⁵ "אל
 34 גנת אגוז ירדתי", מה אגוז
 35 זה השק מלא אגוזים בידך,
 36 אתה נותן לתוכו כמה
 37 שומשמים כמה חרדלים והן
 38 מחזיקין, ואף שהשק מלא אינם
 39 נופלים ממנו, כך כמה גרים באו
 40 ונתוספו בישראל ועם ישראל
 41 ושאר שלם, הדא הוא דקתיב זהו
 42 שכתוב "מי מנה עפר יעקב".
 43 והענין בה, דלקאורה אינו
- מובן, מה כוננת המדרש כאן הרי הגרים שנתוספו בישראל במשך
 השנים אינם במספר מרובה כל כך, שיפול על זה הלשון
 "מי מנה עפר יעקב"?
 ומבאר בה⁷⁶, בתורת החסידות ש'גרים' קאי על נצוצות
 הקדושה שנפלו בעומת-זה, ועל זה היא עבודת
 הברורים, לברר ולזכוף ולהעלות את
 הנצוצות, עד שיהיו נקללים
 בשק של אגוזים ויהפכו לחלק
 בלתי נפרד מעם ישראל, ועל-זה
 נאמר "מי מנה עפר יעקב",
 שהוא ענין רבוי הנצוצות
 (גרים) שנתוספו בישראל,
 לפי שענין הברורים הוא
 תכלית ירידת הנשמה למטה,
 ירידה צורף עליה כי על-ידי
 עבודת הברורים שענינה הוא בירור
 והעלאת הנצוצות, הנשמה 'מרויחה',
 ובסופו של דבר מגיעה לדרגה יותר
 גבוהה מכפי שהיתה קודם שירדה
 למטה לעולם הזה.
 וזהו גם מה שנתבאר לעיל
 (סעיף ג) בענין "אהב ה'
 שערי ציון", "אהב ה'
 שערים המצוינים בהלכה
 יותר מבתי כנסיות ומבתי
 מדרשות", והינו שבנדאי
 צריך להיות גם הענין דבתי
 כנסיות ובתי מדרשות, ובנדאי
 שגם לימוד התורה ללא מסקנה הלכה
 למעשה הוא דבר טוב ורצוי שזהו
 ענין תפילתי סמוכה
 למטתי⁷⁷, תיכף בקומו מהשניה
 בבוקר, בתור הכנה והקדמה ללימוד
 התורה אחרי התפילה ש'על-ידי-זה
 כתוצאה מהתפילה שקודם הלימוד
 יהיה למוד התורה כדבועי,
 מדרשות, והינו, שבנדאי צריך להיות גם הענין דבתי כנסיות ובתי מדרשות,
 שזהו ענין "תפילתי סמוכה למטתי"⁷⁷, שעל-ידי-זה יהיה למוד התורה

בברכת השחר. (73) תהלים קיט, צו. (74) שהש"ר פ"ו, כו. (75) שה"ש ו, יא. (76) ראה תו"א לך"לך יא, ב. אוה"ת פרשתנו ע' תתקכו. (77) ברכות ה, ב. וראה לקו"ת ברכה צו, ב.